

Tämä on rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Ahti, T., Suvitie, A. & Uunila, A. (2023). Imetysohjaajakoulutusta pakohuonepelin avulla. *Kättilölehti*, 6, s. 46-47.

This is an electronic reprint of the original article.
This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Ahti, T., Suvitie, A. & Uunila, A. (2023). Imetysohjaajakoulutusta pakohuonepelin avulla. *Kättilölehti*, 6, pp. 46-47.

© Suomen kättilöliitto

Imetysohjaaja- koulutusta pakohuonepelin avulla

Sähköiset oppimisalustat ovat laajasti käytössä hoitotyön koulutuksessa. Opetuksessa hyödynnetään yhä enemmän myös pelillistämistä. Pakopelipedagogiikka mahdollistaa teorian tiedon soveltamisen sekä tiimityö- ja ongelmanratkaisutaitojen vahvistamisen, minkä vuoksi se soveltuu hyvin kättilötyön opetukseen.

TEKSTI TIINA AHTI, ANNE SUVITIE JA ANNA UUNILA

Uusimmassa imetysohjauksen hoitosuosituksessa (2020) korostuvat terveydenhuollon henkilökunnan antama tuki ja ohjaus imettävälle perheelle. Raskaana olevien ja lapsiperheiden kanssa työskentelevien terveydenhuollon ammattilaisten tulee saada riittävästi ja yhdenmukaista koulutusta imetysohjauksen toteuttamiseksi.

Vuosille 2018–2022 laadittu Kansallinen imetyksen edistämisen toimintaohjelma suosittelee WHO:n 20 tunnin imetysohjaajakoulutuksen sisällyttämistä kättilö- ja terveydenhoitajaopiskelijoiden peruskoulutukseen. Imetysohjaajakoulutus on tarkoitettu terveydenhuollon ammattilaisille, ja se sisältää teoriaopintoja ja käytännön harjoittelua. Lisäksi imetykseen ja imetysohjaukseen liittyviä teemoja tulisi sisällyttää osaksi muita opintojaksoja. Vuonna 2016 tehdyn selvityksen perusteella kaikki ammattikorkeakoulut olivat sisällyttäneet kättilötutkintoon johtavaan koulutukseen 1,5 opintopisteen verran imetykseen liittyviä opintoja. Verkko- ja virtuaaliopintojen lisääminen sekä opiskelijan ohjausosaamisen vahvistaminen nousivat

selvityksessä esiin imetysohjaajakoulutuksen kehittämiskohteina.

Hoitotyön koulutuksessa erilaiset digitaaliset oppimisalustat ja opetuksen muodot ovat vakiintuneita. Yhä enemmän on alettu hyödyntää myös pelillistämistä ja pakopelipedagogiikkaa. Pakohuonepelin ideana on, että pelaajat työskentelevät tiiminä ratkoen tehtäviä tarkoituksenaan päästä pakoon joko fyysisestä tai virtuaalisesta huoneesta. Hoitotyön koulutuksessa pakopelipedagogiikan on todettu vahvistavan kriittistä ajattelua, tiimityötaitoja ja paineen alla työskentelyä. Teorian tiedon soveltaminen mahdollistuu turvallisessa ja ilmapiiriltään rennossa ympäristössä, ja lisäksi se auttaa hahmottamaan koko opetettavan opintojakson ja teeman kokonaisuutena.

Imetyspulmia ratkova virtuaalinen pakohuonepeli

Virtuaalinen, ensipäivien imetyshaasteisiin ja niiden ratkaisemiseen keskittyvä pakohuonepeli kehitettiin osana Laurea- ja Metropolia-ammattikorkeakoulujen lehtoreiden täydennyskoulutusta. Peliä on tarkoitus hyödyntää jatkossa kättilö- ja

terveydenhoitajaopiskelijoiden imetysohjaajakoulutuksessa. Kehittämistyön taustalla olivat WHO:n 20 tunnin imetysohjaajakoulutuksen oppimistavoitteet.

Peli rakentuu kuvitteellisen perheen imetystarinan ympärille. Tehtävät ovat monivalinta-, aukko- ja yhdistä oikein-tehtäviä sekä avoimen tekstikentän tehtäviä, ja ne sijoittuvat neljälle eri tasolle. Lisäksi pelissä on koodilukkoja eli väli-tehtäviä, joiden ratkaiseminen on edellytys pelissä etenemiselle. Peliä elävöitettiin aihepiiriin liittyvillä kuvilla, videoilla ja kirjallisella materiaalilla. Tehtävät on pisteytetty, ja eniten pisteitä keräävä pelaaja tai joukkue on voittaja.

Kilpailuasetelmasta huolimatta peli itsessään toimii oppimistilanteena: pelaamisen ohessa opiskelijat perehtyvät saamiinsa automaattisiin palautteisiin sekä oheismateriaaliin, minkä vuoksi pelin pelaamiseen suositellaan käyttämään koko käytettävissä oleva aika.

Pelin pilotointi opiskelijoilla

Imetysaiheinen virtuaalipakopeli pilotitiin maaliskuussa 2023 syventävän

vaiheen AMK-opiskelijoilla (n=23). Pilotointia varten haettiin ammattikorkeakoululta tutkimuslupa. Pilotointi suoritettiin opintojaksolla, jonka keskeisenä sisältönä on oppia toteuttamaan imetysohjausta WHO:n vauvamyönteisysohjelman mukaisesti. Opiskelijat saivat tiedon pilotoinnista ensimmäisen kerran opintojakson orientaatiotunnin yhteydessä helmikuussa, jotta he tiesivät tutustua annettuihin ennakkomateriaaleihin ennen pilotointipäivää. Ennakkomateriaali oli saatavilla myös toteutuksen Moodle-työtilassa.

Ennen pelin pelaamista opiskelijoille annettiin ohjeet sekä suullisesti että kirjallisesti. Aluksi käytiin yleisesti läpi pakopelin ideaa. Kaikilla opiskelijoilla ei ollut aiempaa kokemusta pakopeleistä eikä virtuaalisen pakopelin pelaamisesta. Ohjeissa käytiin läpi pelin pelamista, miten edetä ongelmatilanteessa ja annettiin linkki peliin kirjautumista varten. Opiskelijoille kerrottiin myös, että oheismateriaalia saa käyttää koko pelin pelaamisen ajan.

Opiskelijat jakautuivat vapaasti 2–4 hengen pienryhmiin. Tämän jälkeen jo-

kainen sai testata peliä ryhmässä valitsemassaan tilassa kampuksella. Opettaja oli saavutettavissa puhelimitse koko pilotoinnin ajan mahdollisia ongelmatilanteita varten. Ryhmät käyttivät aikaa pelaamiseen 35–70 minuuttia.

Pelin pelaamisen jälkeen koko ryhmä kokoontui yhteen reflektointia varten. Opiskelijat saivat kertoa vapaasti ajatuksistaan ja kysyä, jos joku tehtävä jäi epäselväksi. Lopuksi jokainen opiskelija sai linkin palautekyselyyn, jossa sai antaa palautetta pelin toteutuksesta ja omasta oppimisprosessista. Palautetta hyödynnettiin pelin jatkokehittämisessä.

Opiskelijoiden kokemukset pelaamisesta

Opiskelijoiden kokemukset pakohuonepelistä olivat pääosin myönteisiä. Pelaaminen koettiin mielekkääksi tavaksi opiskella. Ryhmässä käydyt keskustelut vahvistivat omaa oppimista. Enemmistö opiskelijoista suosittelisi peliä myös muille opiskelijoille.

Lähes kaikki opiskelijat kuvasivat osaamisensa vahvistuneen imetykseen liittyvän tuen tarpeen tunnistamisessa,

Pakopeliä pelattiin 2–4 hengen pienryhmissä. Ennakoon saatua oheismateriaalia sai käyttää koko tehtävän ajan.

imettäjän rintojen hoidon ohjauksessa, maidoneritykseen liittyvissä haasteissa ja imetyksen riskitekijöiden tunnistamisessa. Myös päätöksentekokyvyyn koettiin vahvistuneen imettäjän ja vauvan hyvinvointiin ja terveyteen liittyen. Muutamit opiskelijat kuitenkin kokivat, etteivät pelaamiselle laaditut oppimistavoitteet tulleet saavutetuiksi.

Yksittäiset tekniset haasteet ja epäselvyys vaaditusta vastausmuodosta (numeroin vai kirjaimin) saattoivat vaikuttaa pelikokemukseen. Opiskelijat kokivat haasteelliseksi, että imetykseen liittyvä tieto oli eri lähteissä osittain ristiriitaista.

Pakohuonepelin mahdollisuudet

Virtuaalinen pakohuonepeli voi olla toimiva keino elävöittää imetysohjaajakoulutusta. Sitä on mahdollista hyödyntää sekä lähi- että etäopetuksessa. Pakopelipedagogiikkaa on mahdollista hyödyntää myös lähiopetuksena toteuttavassa simulaatio-opetuksessa.

Osalle opiskelijoista pelaaminen voi tuntua mielekkäältä tavalta oppia. Opiskelijoiden erilaisista taustoista ja osaamisesta johtuen peli ei välttämättä tarjoa sopivaa vaikeustasoa kaikille. Erot opiskelijoiden osaamisessa ja tavoissa omaksua uutta tietoa sekä tiimityötaitoissa voivat vaikuttaa oppimiskokemukseen. ●

Artikkelin lähteet löytyvät Kätilölehden verkkosivuilta suomenkatiloliitto.fi/katilolehden/numero-6-2023

Artikkelin ovat kirjoittaneet **TIINA AHTI** sairaanhoitaja (AMK), terveydenhoitaja (AMK), kätilöopiskelija, TtM, terveydenhoitotyön lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu **ANNE SUVITIE** sairaanhoitaja (AMK), terveydenhoitaja (AMK), TtM, terveydenhoitotyön lehtori, Laurea ammattikorkeakoulu **ANNA UUNILA** sairaanhoitaja (AMK), kätilö (AMK), TtM, kätilötyön lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu